

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/206/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113235319
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7113235319.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: K. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. - N. H., o zaplatenie 4.872,- EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 24.01.2019, sp. zn. 43C/118/2016

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 24.01.2019, č.k. 43C/118/2016-180.

Stranám sporu nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zo dňa 24.01.2019, č.k. 43C/118/2016-180 žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 4.872,- EUR s prísl. s odôvodnením, že medzi jeho právnym predchodcom, Slovenskou sporiteľnou, a.s. a žalovaným bola dňa 04.04.2007 uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 447678248, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, ich splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré boli súčasťou zmluvy. Žalobca svoju aktívnu legitímáciu v konaní odvodzoval zo zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 15.12.2011 medzi právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a ním ako postupníkom, predmetom ktorej bola aj pohľadávka, ktorá je predmetom konania. Pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 6.656,32 EUR a pozostávala z istiny 6.240,65 EUR, riadneho úroku 141,29 EUR, úroku z omeškania 265,41 EUR a ostatného príslušenstva 8,97 EUR. Úrok z omeškania 265,41 EUR a ostatné príslušenstvo 8,97 EUR si žalobca v konaní neuplatnil, uplatnil si iba splátky úveru splatné od 20.01.2011 do 20.03.2017 v počte 75 a v celkovej výške 4.872,- EUR. Podľa zmluvy o úvere poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému úver vo výške 4.315,21 EUR, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 64,96 EUR vždy k 20. dňu v mesiaci. Splátky pôvodne splatné od 20.02.2012 do 20.03.2017 sa stali splatnými dňa 08.02.2012, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že dňa 04.04.2007 právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa, a.s. ako banka a žalovaný ako dlžník uzavreli Zmluvu o splátkovom úvere č. 0447678248, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému bezúčelový splátkový úver vo výške 4.315,21 EUR s premenlivou úrokovou sadzbou vo výške 12,35 % ročne a dobou fixácie

do 20.03.2017. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver za dohodnutých podmienok splatiť, platiť úroky a plniť ďalšie dohodnuté podmienky, pričom mesačná výška splátky úveru predstavovala 64,96 EUR, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.04.2007, dohodnutý počet splátok bol 120, tieto boli splatné k 20. dňu v mesiaci a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.03.2017. Listom zo dňa 25.09.2008 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že ku dňu 31.08.2008 je v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 225,99 EUR a vyzval ho na jeho úhradu.

4. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1599/2011/CE zo dňa 15.12.2011 mal súd preukázané, že pôvodný veriteľ, Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpil pohľadávku voči žalovanému, ktorá je predmetom konania, na žalobcu. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27.12.2011 túto skutočnosť oznámil žalovanému. Listom zo dňa 20.01.2012 žalobca oznámil žalovanému mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 20.01.2012 z dôvodu, že porušil svoju zmluvnú povinnosť riadne a včas splácať poskytnutý úver a vyzval ho na úhradu do 30.01.2012.

5. Súd vec právne posúdil podľa § 39, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 2 a § 565 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok a konštatoval, že za nesporné v konaní považoval skutočnosť, že žalovaný uzavrel zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý spotrebný bezúčelový úver vo výške 4.315,21 EUR, ktorý sa zaviazal splácať v pravidelných 120 mesačných splátkach vo výške 64,96 EUR. Keďže túto svoju zmluvnú povinnosť porušil, bol právny predchodca žalobcu oprávnený v zmysle bodu 7.6, 7.6.1 (VOP) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a klient bol povinný splatiť pohľadávku v lehote určenej bankou v oznámení o mimoriadnej splatnosti.

6. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou aktívnej legitímácie žalobcu v konaní a dospel k záveru, že žalobca nie je subjektom, ktorý predmetný úver poskytol a postúpenie pohľadávky bankou - právnym predchodcom žalobcu sa muselo okrem ust. § 524 OZ riadiť aj ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Z gramatického výkladu tohto ustanovenia zákona vyplýva, že banka môže pohľadávku postúpiť inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, len ak predtým bol klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke a banka ho bezvýsledne vyzvala na jeho zaplatenie.

7. Súd prvej inštancie výzvou zo dňa 20.07.2018 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní preukázal, že pri postúpení pohľadávky voči žalovanému bol dodržaný postup podľa ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a aby o tom predložil dôkaz. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 27.08.2018 upresnil a špecifikoval ním uplatnený nárok pričom uviedol, že žalovaný uhradil riadne a včas splátky do 20.04.2008, následne uhradil splátky nepravidelne. Odo dňa 20.04.2008 uhradil sumu v celkovej výške 290,79 EUR. Aj po započítaní tejto sumy na najskôr neuhradené splátky splatné dňa 20.05.2008 až 20.09.2008 sa žalovaný dostal do omeškania minimálne od splátky dňa 20.09.2008, vzhľadom k čomu je nepochybné, že žalovaný bol v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo i len časti svojho záväzku.

8. Súd tak vyhodnotením tejto dôkaznej situácie uzavrel, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal splnenie podmienky podľa ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách pre platné postúpenie pohľadávky. Postúpiť možno len pohľadávku, ktorej splatnosť už nastala, a to v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ. Vyhlásením mimoriadnej splatnosti sa všetky splátky, ktorých splatnosť ešte nenastala, práve týmto úkonom stávajú splatnými, dochádza k ukončeniu úverového vzťahu a až v tomto momente môže banka platne postúpiť celú svoju pohľadávku na subjekt, ktorý bankou nie je. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ je úver živý (nenastala mimoriadne splatnosť), banka takýto úver nemôže postúpiť subjektu, ktorý nie je bankou, banka môže na nebankovku postúpiť iba pohľadávku z ukončeného úveru.

9. Žalobca súdu prvej inštancie predložil list zo dňa 20.01.2012, v ktorom žalovaného vyzval na úhradu dlžnej sumy a oznámil mu, že ku dňu 20.01.2012 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Súd tak konštatoval, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo v rozpore so zákonom, resp. na základe tohto úkonu žalobcu k mimoriadnej splatnosti dôjsť vôbec nemohlo, pretože žalobca nie je držiteľom bankového povolenia, a teda nemôže poskytovať úvery a pôžičky v rámci svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať, môže ho vo vlastnom mene vymáhať, ale na to sa predpokladá dovŕšenie splatnosti pohľadávky.

10. Súd prvej inštancie následne uzavrel, že v konaní nebolo preukázané dodržanie postupu podľa ust. § 53 ods. 9 OZ, teda že právny predchodca žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) ako poskytovateľ úveru najprv vyzval žalovaného po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky na jej zaplatenie v lehote nie kratšej ako 15 dní, tiež nebolo preukázané, že v tejto výzve SLSP, a.s. žalovaného upozornila na možnosť zosplatenia celej pohľadávky v zmysle ust. § 565 OZ. Z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky zo SLSP, a.s. na žalobcu, keďže jej splatnosť ešte nenastala. Súd tak mal za to, že v danom prípade postúpenie pohľadávky znamenalo obídienie zákona o bankách, keď sa postúpil ešte živý úver, ešte nesplatený, na žalobcu, preto účinne nemohlo prejsť právo túto pohľadávku spravovať a vymáhať, a keďže žalobca nie je v danej veci aktívne vecne legitimovaný, súd žalobu zamietol.

11. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý bol vo veci v plnom rozsahu úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, t.j. podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v súlade s ust. § 388 CSP zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp., aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Žalobca poukázal na bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok, v zmysle ktorého klient výslovne súhlasil s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky (bez ohľadu na čo, či sú budúce alebo súčasné...). Vyjadril názor, že ust. § 89 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len ZoB) pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ust. ZoB, pričom ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyučuje odchyľnu úpravu vzájomných vzťahov. Keďže v danom prípade si strany dojednali odchyľnu úpravu, žalobca zastával názor, že skúmanie splnenia podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB v konaní nebolo potrebné, a teda súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, ak skúmal splnenie týchto podmienok. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/2/2016, 10Co/76/2016, 9Co/145/2015 a ďalšie. Žalobca ďalej uviedol, že súd vec nesprávne právne posúdil, ak mal za to, že pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku predstavuje len splatné pohľadávky banky. Považoval za nesporné, že peňažný záväzok žalovaného vznikol už splnením záväzku postupcu, t.j. už poskytnutím dohodnutej sumy peňažných prostriedkov v jeho prospech. Za nesprávny teda považoval záver súdu, ktorý za takúto pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku považoval iba tie mesačné splátky úveru, ktoré už stali splatnými. Žalobca mal za to, že zo znenia ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka, alebo jej časť, ktorá je už splatná. Zároveň bol názoru, že v konaní bolo preukázané, že postupca pred postúpením pohľadávky dodržal všetky podmienky, ktoré mu ust. § 92 ods. 8 ZoB ukladá. V konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok úveru. Žalobca v konaní tvrdil, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok úveru. S poukazom na ust. § 151 ods. 1 CSP žalobca uviedol, že tieto skutkové tvrdenia neboli žalovaným popreté a bolo ich potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia. Súd prvej inštancie tak dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo predloženými listinnými dôkazmi a vykonanými skutkovými tvrdeniami preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB a porušeniu bankového tajomstva, pričom poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/124/2018 zo dňa 04.12.2018. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca zastával názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy, spolu s príslušným úrokom z omeškania. Aktívnu legitimáciu preukázal predloženými oznámeniami o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Preukázanie splnenia podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 ZoB v konaní nebolo potrebné, keďže preukázal, že zmluvné

strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdenom prípade v súlade s ust. § 89 ods. 1 ZoB odchyľne od ust. § 92 ods. 8 ZoB.

14. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

15. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd podľa § 34 CSP prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

16. Rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 30.6.2020 o 9.40 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 23.6.2020 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

18. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

19. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

20. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

21. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

22. Odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

23. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

24. Podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

25. Odvolacie námietky žalobcu nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery

26. Predmetom konania v prejednávanej spore je zaplatenie sumy 4.872,- EUR s prísl. titulom dlhu žalovaného zo zmluvy o splátkovom úvere, uzavretej s právnym predchodcom žalobcu (Slovenskou sporiteľňou, a.s.), pričom žalobca svoju aktívnu legitimáciu odvodzuje zo zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej so Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 15.12.2011. Žalobca je pritom nebankovým subjektom.

27. Súd prvej inštancie aplikoval ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktoré upravuje v súčasnosti podmienky postúpenia pohľadávky banky, a to v znení účinnom od 01.01.2009.

28. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2011 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

29. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, ak v prejednávanej veci aplikoval pri rozhodovaní citované ust. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktoré sa vzťahuje na prejednanú vec a skúmal platnosť zmluvy o postúpení žalobou uplatnenej pohľadávky z hľadiska tohto zákonného ustanovenia. Uvedené zákonné ustanovenie stanovuje predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky inému subjektu, a to aj nebankovému subjektu bez súhlasu klienta, pričom musí ísť o postúpenie písomnou zmluvou, postúpená môže byť iba tá časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu a ktorá je splatná a podmienkou postúpenia je aj omeškanie dlžníka nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku voči banke, a to napriek písomnej výzve banky.

30. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

31. Súdna prax je jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.04.2018 sp. zn. 1 Cdo 147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.03.2018 sp. zn. 7 Cdo 26/2017).

32. Splnenie podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách je teda potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legitimácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

33. V prípade nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o aký ide aj v prejednávanej veci, súd je povinný ex offico skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. a či je žalobca aktívne legítimovaný na podanie žaloby.

34. Z cit. zákonného ustanovenia vyplýva, že banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere a to v tom, že môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Postúpením nesplatnej pohľadávky inému subjektu ako je banka by totiž došlo k neprípustnému vstupu iného subjektu do

aktívneho právneho vzťahu, ktorého účastníkom v zmysle zákonnej úpravy zákona o bankách môže byť iba banka. Z uvedeného zároveň vyplýva, že mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru nemôže úspešne uplatniť iný subjekt ako banka na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže tomu bráni vyššie uvedená prekážka v možnosti postúpiť nesplatnú pohľadávku.

35. Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 OZ), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným prístupom k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná (tretia) veta ustanovenia je potom z pohľadu správnosti uchopenia problému nižšími súdmi bez významu, nakoľko táto vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu (resp. pohľadávky) a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia (dovolateľkou vzťahovaného na ustanovenie ako celok). Z takejto úpravy vyplýva zjavná neudržateľnosť argumentácie dovolateľky tým, že v prípade súčtu všetkých omeškaní úverového dlžníka trvajúceho viac než rok sa nemusí trvať ani na výzve banky klientovi pred postúpením pohľadávky, keď časť úpravy o tom, že skôr uvedené neplatí, sa vzťahuje výlučne na zachovanie práva banky uplatniť právo na postúpenie pohľadávky napriek neskoršiemu plneniu klienta a nie aj na ustúpenie od podmienok, za ktorých k postúpeniu možno prísť. (rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28.03.2018)

36. V danom prípade žalobca ako postupník v konaní neunesol svoje dôkazné bremeno na preukázanie svojej aktívnej legitímácie, teda vlastníctvo pohľadávky, z ktorej odvodzuje svoj nárok.

37. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k správnej závere o nedostatku aktívnej legitímácii žalobcu na podanie žaloby voči žalovanému, keďže pohľadávka v Slovenskej sporiteľni, a.s. zo zmluvy o splátkovom úvere voči žalovanému mu nebola postúpená platne vzhľadom na nesplnenie podmienok vyžadovaných v ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách.

38. V prejednávanej spore z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca preukázal postúpenie pohľadávky voči žalovanému zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 a špecifikáciou odovzdanej (postupovanej) pohľadávky. Nepreukázal však, že by žalovaného vyzýval na zaplatenie dlžnej sumy a zároveň nepreukázal, že by došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky pred jej postúpením. V konaní žalobca ani netvrdil, že došlo k zosplateniu celého dlhu pred postúpením pohľadávky, naopak sám uviedol, že dlh zosplatal až on, po tom ako mu bola pohľadávka postúpená. Pretože uvedené predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, jej postúpenie odporuje zákonu (§ 525 ods. 2 OZ) a je neplatné v zmysle § 39 OZ.

39. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca listiny preukazujúce vyššie uvedené skutočnosti nevyhnutne na preukázanie jeho aktívnej legitímácie nepredložil ani v odvolacom konaní.

40. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane výroku o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

41. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, a tak nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešnému žalovanému preukázateľne žiadne

trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

42. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).